

חינוך

כסלו, תשע"ה

הרב יונה גודמן, מנהל חינוכי
לשעבר מזכ"ל בני"ע

הגיעה העת שנלמד מתנועת בני עקיבא

ניתן למצוא אנשים בעלי עמדות רוחניות שונות, שמבינים את הצורך לעבוד יחד, לשם שמים, מתוך בירור העמדות ולמען המשותף שרב על המפריד. השנה אף קיבלנו חלון הצצה קטן לתוצאותיה של אחדות זו, עת שינתה התנועה כולה מסורת רבת-שנים של מועד שבת הארגון, כדי לאפשר לכל חניכיה לחגוג יחד את 'חג הסיגד' שעשה עליה עם אחינו יוצאי אתיופיה.

נותרה רק שאלה אחת: האם אנו ראויים לתנועה יפה זו? האם גם אנו, ציבור המבוגרים לסוגיו ולעמדותיו, מסוגלים להמשיך להתנהל יחד: בתנועת הנוער ובבית הספר, בחינוך ובחברה, בקהילה ובפוליטיקה, מתוך כבוד והקשבה לבעלי עמדות אחרות? השונות בין קבוצות בתוכנו הייתה קיימת מאז ומתמיד. כך עוד בימי 'המזרחי' ו'הפועל המזרחי' וכך היום. השאלה היא האם נדע, כמו התנועה, לצעוד יחד למען כל המטרות החשובות שעליהן מסכימים כולנו.

בפרשה אנו למדים כיצד, בזכות יעקב אבינו, חדלו האבנים לריב והפכו לאבן אחת: "וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מְרֻאָשָׁתָיו" (יב); "וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׂם מְרֻאָשָׁתָיו" (יח). השאלה היא, האם נשכיל, מתוך הקשבה וענווה, להיות מבני בניו של יעקב אבינו; ללמוד מהנוער שלנו, חברי 'בני עקיבא' לסוגיהם, כיצד השונות יוצרת עושר ומביאה ברכה לקהילה ולאומה.

רבים בדורנו מבקשים קרבת אלוקים. חלקם עושים זאת בצורה נאותה, ואחרים, אף אם בעלי כוונות טובות הם, עושים זאת בצורה לקויה. כיצד ניתן להתקרב לקב"ה בצורה ראויה? תשובה אפשרית לכך ניתן למצוא בהפטרות שבת הארגון, היא שבת פרשת ויצא.

בהפטרה כתוב: "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'". כדי לשוב אל ה', כדי להתקרב אל ה', צריך רק "לקחת דברים". נותרה שאלה קטנה: מה פירושו של "לקחת דברים"? המדרש (תנחומא, צו) מסביר: לקחת "דברים" משמעו לקחת דברי תורה. מכאן שצריך לעסוק בתורה וכך להתקרב לקב"ה. אך רד"ק מסביר אחרת: "איני שואל מכם בתשובה לא כסף וזהב ולא עולות אלא דברים טובים [...] ושובו אל ה' בכל לבבכם ולא בשפתיים בלבד". במילים אחרות: אפשר להגיע "אל ה'" גם בעזרת מעשים טובים.

ההבדל בין הפירושים ניכר. מהמדרש משתמע כי מי שמתאים ללימוד תורה יכול להתקרב לקב"ה. אך מה עם שאר האנשים, אלה שמסיבות שונות מתקשים ללמוד? בא פירוש השני ומרחיב את מעגל עובדי ה': כל מי שיבחר לתקן את מידותיו ולעשות מעשים טובים, יזכה להתקרב לקב"ה.

ברם, באילו מעשים טובים עלי להרבות? התשובה טמונה במילה שממנה התעלמנו עד כה: "קחו עמכם דברים". מה פירושו של "עמכם"? למה לא כתוב בפשטות: 'קחו דברים'? מסביר האדמו"ר מגור (אמרי אמת, ויחי): כל אחד צריך לקחת עמו את הדברים המתאימים לו. על כל אדם למצוא את הדברים שבהם הוא יכול לפעול טוב, ולא סתם לחקות את מעשיהם של האחרים.

תנועת הנוער 'בני עקיבא', שמציינת השבת את חגה, אמצה פדגל את שני הפירושים גם יחד. היא משתדלת לקרב ולהתקרב לקב"ה מתוך צמיחה בתורה, אך מאפשרת לכל סניף ולכל אוכלוסייה לעשות כן בדרכה. בשאיפתה להיות "תנועה של עם" היא משכילה לחבר מגוון סוגים של נוער דתי ולהביאם לתנופה של חינוך ועשייה למען התורה והארץ, העם והמדינה. בין פעיליה

יד אחים לכם שלוחה, הנוער החביב;

על דגלנו כולכם – חנו, מסביב...